

rådsmøder (udenrigsministre), uformelle råds-møder (udenrigsministre) og uformelle minister-møder (forsvarsministre).

Det er fast praksis, at regeringen forelægger møder i *Det Europæiske Råd* – såvel de ordinære som de ekstraordinære – forud i Nævnet. Forelæggelsen sker før forelæggelsen i Europaudvalget, men typisk samme dag. Der sker desuden konsekvent efterfølgende mundtlig afrapportering til Nævnet (og til Europaudvalget). Forelæggelsen er i al væsentlighed den samme til Nævnet og til Europaudvalget, idet visse udenrigspolitiske emner dog typisk uddybes i Nævnet, mens man går lettere hen over sager, der vedrører EU-traktatens søjle 1. Regeringen er som foran nævnt ikke forpligtet til at forelægge disse sager, da der er tale om overført beføjelse.

Rådet (udenrigsministre) er det centrale besluttende organ i relation til EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Rådsmøderne (udenrigsministre) forelægges ikke forud i Nævnet som selvstændigt punkt, således som det sker i Europaudvalget. Det er heller ikke praksis, at regeringen forud for hvert råds-møde fremsender et aktuelt notat (samlenotat) til Nævnet, som det er tilfældet for Europaudvalgets vedkommende.

En gennemgang af nævnsoptegnelserne har imidlertid vist, at man frem til medio 1996 som selvstændigt punkt på Nævnets dagsorden havde kommende rådsmøder, hvorunder der blev givet en redegørelse for de sager, der vedrørte den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Derefter gik man over til i givet fald at tage visse sager op under deres respektive substanspunkter. I indeværende folketingsår er det eksempelvis sket med Rusland, Kina, det vestlige Balkan og forsvarsdimensionen. Det bør i denne sammenhæng erindres, at der selvsagt på Rådets dagsorden også er sager, der ikke vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder sager under EU's første søjle.

Udenrigsministeren har om de udenrigs- og sikkerhedspolitiske sager på rådsmøderne (udenrigsministre) over for Nævnet givet udtryk for, at de kun forelægges forud i Nævnet, såfremt der foreligger væsentligt nyt eller der skal lægges en ny dansk linje.

Der foretages konsekvent efterfølgende skriftlig afrapportering til Nævnet (og til Europaudvalget) fra rådsmøderne. I en række tilfælde fremkommer den skriftlige afrapportering fra re-

geringen imidlertid først efter det nævns-møde, hvor råds-mødet faktisk har været sat på dagsordenen til en sådan skriftlig afrapportering.

Uformelle rådsmøder (udenrigsministre) forelægges forud i såvel Nævnet som i Europaudvalget og i den rækkefølge. Der foretages efterfølgende skriftlig afrapportering til Nævnet og til Europaudvalget. Samme praksis følges, for så vidt angår *uformelle minister-møder (forsvarsministre)*.

Møder i *regeringskonferencen (ministerniveau)* forelægges konsekvent forud i Europaudvalget. I Nævnet sker der kun forelæggelse af eventuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner på konferencens dagsorden. Regeringen giver desuden sædvanligvis Nævnet en statusrapport som en del af forelæggelsen vedrørende møderne i Det Europæiske Råd.

Som nævnt forelægges en række *emner* ikke udelukkende i relation til konkrete EU-møder, men mere ud fra en helhedsbetragtning, hvor man under samme dagsordenspunkt redegør for samtlige vinkler på emnet – herunder EU-vinklen. Som eksempel fra indeværende folketingsår kan nævnes det vestlige Balkan. Under dette dagsordenspunkt har regeringen typisk redegjort for såvel den militære, politiske som den humanitære situation i området, hvor EU-aspektet eksempelvis kan have vedrørt den såkaldte »energi-for-demokrati«-ordning. Af andre tværgående emner kan fra indeværende år nævnes Rusland, Kina, den mellemøstlige fredsproces og den europæiske forsvarsdimension.

Som anført ovenfor benytter EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik sig af en række *instrumenter* såsom fælles strategier, fælles aktioner, fælles holdninger og fælles erklæringer. Der er ikke nogen fast praksis for, om disse typer instrumenter skal forelægges i Nævnet forud for deres vedtagelse. Afgørende har indtil videre været, om indholdet af instrumenterne har kunnet siges at være af større udenrigspolitisk rækkevidde. I praksis har instrumenterne da også i indhold varieret mellem stort og småt. Dog må EU's fælles strategier generelt siges at være af mere overordnet betydning, da de fastlægger rammerne for EU's politik, eksempelvis i relation til et tredjeland.

Sammenfattende kan man sige, at der er en fast praksis for, hvorledes der redegøres i Nævnet for møder i Det Europæiske Råd, uformelle